

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ СЕНТА

БРОЈ 8. ГОДИНА XLVI

15. ЈУН 2011. ГОДИНЕ

С Е Н Т А

82.

На основу члана 22. Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса ("Сл. гласник РС", бр. 25/2000, 25/2002, 107/2005, 108/2005 - испр. и 123/2007 - др. закон), члана 32. става 1. тачке 8. Закона о локалној самоуправи (Сл. Гласник РС" бр. 129/2007) и члана 21. Статута општине Сента ("Службени лист општине Сента" бр. 5/2011), Скуптина општине Сента на својој седници, одржаној дана 13. јуна 2011. године донела је

ЗАКЉУЧАК
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ИЗМЕНУ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ
ПРЕДУЗЕЋА „ЕЛГАС“ – СЕНТА, ЗА 2011. ГОДИНУ

I.

Даје се сагласност на измену Програма пословања Јавног предузећа „Елгас“ - Сента, за 2011. годину, који је Управни одбор предузећа донео на својој седници одржаној дана 14.03.2011.године, Одлуком под бројем 5-5/2011-УО-3.

II.

Овај закључак се објављује у „Службеном листу општине Сента“ .

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СЕНТА
Број: 023-3/2011-I

Председник Скупштине општине
Rácz Szabó László, c.p.

6.3. Планиране инвестиције за 2011. годину

<i>Инвестициона улагања</i>			<i>У динарима</i>					
Ред. бр.	Назив објекта	Остварено 2009	План 2010	Процена 2010	План 2011	Индекс		
1	2	3	4	5	6	4/3	5/3	6/5
1.	Проширење гасовода	0	415.512	1.500.000	900.000	0	0	0,60

Техничка структура инвестиција укупно

Ред. бр.	Назив објекта	Остварено 2009	План 2010	Процена 2010	План 2011	Индекс		
1	2	3	4	5	6	4/3	5/3	6/5
1.	Грађ. Објекти	0	415.512	1.500.000	900.000	0	0	0,60
2.	Опрема	44.006	500.000	45.558	1.100.000	11,36	1,04	24,15

Извори финансирање укупно

Ред. бр.	Назив објекта	Остварено 2009	План 2010	Процена 2010	План 2011	Индекс		
1	2	3	4	5	6	4/3	5/3	6/5
1.	Сопствен. средств.	44.006	915.512	1.545.558	2.000.000	20,80	35,12	1,29

6.4. План зајмова

Предузећа не планира подизање зајмова.

Планирани начин расподеле остварене добити.

Уколико ће се приређивати са добитком- неће се вршити расподела добити, резултат ће остати у предузећу као нераспоређена добит, за покривање евентуалног губитка.

ПРИЛОГ 1.

Зараде издаци у 2010. год. – План

новчани износ у динарима

Месец	ЗАРАДА (из програма посл. за 2009. годину.)*	Исплат е по угово- рима**	Друга примања (јубил. награде, солид. помоћ, отпремнина)	Накнада трошкова (за сл. путовања, за долазак и одлазак са рада и за рад на терену)	Зарада из добити (дивиденд а)	Бр. запослени х	Бр. лица ангажовани х по уговору
1	2	3	4	5	6	7	8
Јануар	1.450.000	9.036	20.000	45.000		41	6
Фебруар	1.450.000			45.000		41	
Март	1.450.000	9.036	20.000	45.000		41	6
Април	1.450.000		20.000	45.000		41	
Мај	1.450.000	6.024	150.000	45.000		41	4
Јун	1.450.000	25.500	150.000	45.000		41	1
Јул	1.550.000	6.024		54.800		41	4
Август	1.550.000		20.000	54.800		41	
Септембар	1.550.000	6.024		54.800		41	4
Октобар	1.593.000		150.000	54.800		41	
Новембар	1.593.000	6.024	20.000	54.800		41	4
Децембар	1.594.435	9.036		55.000		41	6
УКУПНО:	18.130.435	76.704	550.000	599.000			

* Без пореза и доприноса послодавца

** Укључити све врсте уговора и накнаде за чланове управног и надзорног одбора

ПРИЛОГ 3.

Зараде издаци – План 2011.год. Старозапослени

новчани износ у динарима

Месец	ЗАРАДА (из ППОД и ЗИП образаца)*	Испл. по уговору има**	Друга примања (јубил. награде, солид. помоћ, отпремнина)	Накнада трошкова (за сл. Путовања, за долазак и одлазак са рада и за рад на терену	Зарада из добити (дивиденда)	Бр. запослених	Бр. лица ангажованих по уговору
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Јануар	1.450.000	9.036	20.000	61.000		41	6
Фебруар	1.450.000			61.000		41	
Март	1.450.000	9.036	20.000	61.000		41	6
Април	1.450.000		150.000	56.000		41	
Мај	1.450.000	6.024	20.000	56.000		41	4
Јун	1.450.000	25.500		56.000		41	1
Јул	1.550.000	6.024		56.000		41	4
Август	1.550.000		20.000	56.000		41	
Септембар	1.550.000	6.024	150.000	56.000		41	4
Октобар	1.593.000			56.000		41	
Новембар	1.593.000	6.024	20.000	56.000		41	4
Децембар	1.594.435	9.036		56.000		41	6
УКУПНО:	18.130.435	76.704	400.000	687.000			

*Без пореза и доприноса послодавца

** Укључити све врсте уговора и накнаде за чланове управног и надзорног одбора

Код јубиларних награда и отпремнина мора се планирати тачан податак зашта треба укључити кадровску службу

ПРИЛОГ 5.

Зараде издаци – План 2011 – Збир (старозапослени + новозапослени) – Образац 3

новчани износ у динарима

Месец	ЗАРАДА (из ППОД и ЗИП образаца)*	Испл. по уговору има**	Друга примања (јубил. награде, солид. помоћ, отпремнина)	Накнада трошкова (за сл. Путовања, за долазак и одлазак са рада и за рад на терену	Зарада из добити (дивиденда)	Бр. запослених	Бр. лица ангажованих по уговору
1	2	3	4	5	6	7	8
Јануар	1.450.000	9.036	20.000	61.000		41	6
Фебруар	1.450.000			61.000		41	
Март	1.450.000	9.036	20.000	61.000		41	6
Април	1.450.000		150.000	56.000		41	
Мај	1.450.000	6.024	20.000	56.000		41	4
Јун	1.450.000	25.500		56.000		41	1
Јул	1.550.000	6.024		56.000		41	4
Август	1.550.000		20.000	56.000		41	
Септембар	1.550.000	6.024	150.000	56.000		41	4
Октобар	1.593.000			56.000		41	
Новембар	1.593.000	6.024	20.000	56.000		41	4
Децембар	1.594.435	9.036		56.000		41	6
УКУПНО:	18.130.435	76.704	400.000	687.000			

* Без пореза и доприноса послодавца

** Укључити све врсте уговора и накнаде за чланове управног и надзорног одбора

Код јубиларних награда и отпремнина мора се планирати тачан податак зашта треба укључити кадровску службу

83.

На основу члана 16. и 17. Закона о предшколском васпитању и образовању („Службени гласник РС“, број: 18/2010) и члана 71. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 129/2007) и члана 46. става 1. тачке 9. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“, бр. 5/2011), Скупштина општине Сента на својој седници одржаној дана 13. јуна 2011. године донела је

З А К Љ У Ч А К
О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ НА ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА „СНЕЖАНА-НОФЕНЕРКЕ” СЕНТА

I.

Даје се сагласност на Предшколски програм Дечјег вртића „СНЕЖАНА-НОФЕНЕРКЕ” Сента.

II.

Овај Закључак се објављује у „Службеном листу општине Сента“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СЕНТА
Број: 60-5/2011-I

Председник СО Сента
Rácz Szabó László, с. р.

Дечји вртић "Снежана - Hófehérke"

ул. Златне греде 7.
тел. 024/815-571
тел./факс: 024/815-112

p.u.direktor@zabaviste-senta.edu.rs
p.u.pravnik@zabaviste-senta.edu.rs
www.zabaviste-senta.edu.rs

С е н т а

**ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА „СНЕЖАНА-НÓФЕНÉРКЕ“
СЕНТА**

Сента, јануар 2011. године

СТРУКТУРА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА „СНЕЖАНА-НОФЕНЕРКЕ“ СЕНТА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

2. ЦИЉЕВИ И ПРИНЦИПИ ДЕЛАТНОСТИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

3. ЛИЧНА КАРТА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

4. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

- 4.1. Радно време вртића
- 4.2. Облици рада
- 4.3. Језици на којима се изводи васпитно-образовни рад
- 4.4. Структура запослених
- 4.5. Капацитети објекта

5. ПОНУДА ПРОГРАМА И УСЛУГА

- › Функција програма васпитно-образовног рада
- › Схватања о детету и улога програма

5.1. Програм неге и васпитања деце узраста до три године

5.2. Програм предшколског васпитања и образовања деце од три године до укључивања у програм припреме за школу - Улога васпитача у организацији васпитно-образовног процеса

5.3. Припремни предшколски програм

5.4. Програм инклузивног образовања

5.5. Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања

5.6. Посебни програми

- 5.6.1. *Додатни програми*
- 5.6.2. *Пригодни и повремени програми*
- 5.6.3. *Програми стручне подршке породици*

6. САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

7. САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

8. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Дечји вртић
„Снежана - Нóфехérке“ Сента
ул. Златне гредe 7.
Тел: 024/815-571
Тел/факс: 024/815-112
p.u direktor@zabaviste-senta.edu.rs
p.u.pravnik@zabaviste-senta.edu.rs
www.zabaviste-senta.edu.rs

Број:
Датум:
Сента

На основу члана 41. Статута Дечјег вртића „Снежана - Нóфехérке“ Сента, број: 12/3 и члана 71. и 80. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, број 72/2009), Управни одбор Дечјег вртића „Снежана - Нóфехérке“ Сента, на седници одржаној 28.02.2011. године, доноси

ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА „СНЕЖАНА - НÓФЕХÉРКЕ“ СЕНТА

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Дечји вртић „Снежана-Нóфехérке“ Сента по Закону о основама система образовања и васпитања и Закона о предшколском васпитању и образовању врши делатност предшколског васпитања и образовања која обухвата васпитање и образовање деце предшколског узраста где се подразумевају деца од 6 месеци до поласка у основну школу, и делатност којом се обезбеђује исхрана, нега, превентивно-здравствена и социјална заштита деце предшколског узраста.

Доношење Предшколског програма засновано је законским оквирима и специфичностима Установе.

Законски оквири:

- Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник“ РС, број 72/2010) у коме се дефинише предшколски програм предшколске установе
- Опште основе програма предшколског васпитања и образовања
- Закон о предшколском васпитању и образовању („Сл. гласник“ РС, број 18/2010.)

Специфичности Установе:

- Рад васпитно-образовног већа и актива
- Досадашње искуство у раду: извештаји, програми и облици рада, посебни облици рада, програм стручног усавршавања
- Развојни план Установе

- Летопис вођен у матичној књизи Установе
- Специфичности локалне заједнице
- Активности, потребе и интересовања породице
- Остварена сарадња са локалном средином
- Специфичне разлике међу објеката
- Ресурси којима Установа располаже: материјални, технички, финансијски, просторни, кадровски.

2. ЦИЉЕВИ И ПРИНЦИПИ ДЕЛАТНОСТИ ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Циљеви предшколског васпитања и образовања дефинисани Законом су подршка

- 1) целовитом развоју и добробити предшколског узраста, пружањем услова и подстицаја да развија своје капацитете, проширује искуства и изграђује сазнања о себи, другим људима и свету;
- 2) васпитној функцији породице;
- 3) даљем васпитању и образовању и укључивању у друштвену заједницу;
- 4) развијању потенцијала детета као претпоставке за даљи развој друштва и његов напредак.

Принципи предшколског васпитања и образовања:

▸ *Доступност*

Једнако право и доступност свих облика предшколског васпитања и образовања, без дискриминације и издвајања по основу пола, социјалне, културне, етничке, религијске или друге припадности, месту боравка, односно пребивалишта, материјалног или здравственог стања, тешкоћа и сметњи у развоју и инвалидитета, као и по другим основама, у складу са Законом;

▸ *Демократичност*

Уважавање потреба и права деце и породице, укључујући право на уважавање мишљења, активно учешће, одлучивање и преузимање одговорности;

▸ *Отвореност*

Грађење односа са породицом, другим деловима у систему образовања (школом), заједницом (институцијама културе, здравства, социјалне заштите), локалном самоуправом и широм друштвеном заједницом;

▸ *Аутентичност*

Целовит приступ детету, уважавање развојних специфичности предшколског узраста, различитости и посебности, неговање игре као аутентичног начина изражавања и учења предшколског детета, ослањање на културне специфичности;

▸ *Развојност*

Развијање различитих облика и програма у оквиру предшколске делатности у складу са потребама деце и породице и могућностима локалне заједнице, континуирано унапређивање кроз вредновање и самовредновање, отвореност за педагошке иновације.

3. ЛИЧНА КАРТА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

Прво забавиште у Сенти 1866. године отворило је своје капије за прихват најмлађих, а 1878. године рад се већ одвија у три забавишта. У протеклих деценија изграђени су нови објекти у складу са савременим педагошким принципима, тако да данашњи вртићи раде у условима који одговарају узрасним карактеристикама и потребама деце.

У Дечјем вртићу „Снежана-Нófnehérke“ рад се одвија на мађарском и српском језику у једанаест објеката. Девет објеката су у власништву установе: седам у Сенти, један у Горњем Брегу и један у Торњошу, а васпитне групе у Богарашу и Кевију смештај су нашле у зградама Основне школе „Стеван Сремац“.

1998. године на иницијативу васпитача, сваки објект добија име.

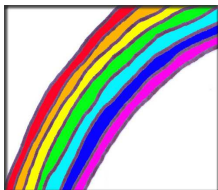
Задатак предшколске установе је васпитање и образовање, нега, исхрана, социјална, здравствена и превентивна заштита и едукација деце од 6 месеци до 6,5 година, тј. до поласка у школу. Васпитање и негу деце јасленог узраста реализују васпитачи и медицинске сестре, а за васпитно-образовни рад са децом од три године до поласка у школу су задужене васпитачице.

Кроз разне активности деца развијају индивидуалне способности, стичу знања и примају нова искуства. Игра и разнолике активности подстичу хармонични развој дечје личности, а васпитачи највише доприносе спонтаности и прилагодљивости ритму живљења, као и читавој атмосфери у вртићу. Деца и васпитачи су редовни учесници драмских, фолклорних, ликовних и еколошких програма, као и спортских манифестација.

Праћење стручне литературе, индивидуална и колективна стручна усавршавања кроз рад стручних актива у оквиру установе и на ширем плану, разни облици семинара, предавања и саветовања обезбеђују континуирано професионално напредовање васпитног особља.

Рад васпитача се надовезује и употпуњује породично васпитање. Родитељима је омогућено да буду активни учесници у креирању и остваривању разних активности вртића.

Установа успешно сарађује са локалним културним институцијама, радним и цивилним организацијама, као и дечјим вртићима околних општина, што има значајну улогу у осавремењивању васпитно-образовног рада. Отвореност Установе да из средине узме оно што је потенцијал и претвори то у своју снагу уз уважавање потреба окружења има за ефекат организовање различитих програмских активности за децу ван редовних облика рада и отвара простор за сарадњу вртића са другим релевантним институцијама из окружења.

1. ОБЈЕКАТ „ДУГА - SZIVÁRVÁNY“, ул. Златне греде 7.

Наменски изграђен објекат „Дуга“ је највећи од свих вртића у склопу Установе.

Стациониран је у уском центру града, надомак сенћанског моста и реке Тисе, у близини градског парка и Народне баште. Објекат је отворен за сву децу од јасленог до предшколског узраста, и то у осам васпитних група на српском и мађарском језику.

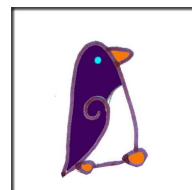
Деца и васпитачи радо користе услове који им пружају близина природе, реке, паркова, долме и радо проводе време на отвореном, у покретним и сакупљачким активностима чији се плодови користе за рукотворине и разне креативне радове.

Овај објекат је и најчешћи домаћин разним семинарима, стручним састанцима и усавршавањима, а у њему је смештена пространа фискултурна сала и радна соба педагога установе.

2. ОБЈЕКАТ „ПИНГВИН - PINGVIN“, Кеј Тисин цвет, бб

Наменски изграђен вртић на обали Тисе, међу стамбеним зградама, отворен је 1975. године. Приземна зграда је окружена ограђеним двориштем, које је са предње стране претворено у башту. На зеленом травњаку постављене су љуљашке и пењалице, а у самом средишту дворишта налази се дрвена кућица-пењалица са тобоганом.

Објекат садржи трпезарију, фискултурну салу и простран хол, и три васпитне групе: две су по узрасту мешовите, а једна је намењена деци јасленог узраста. Васпитно-образовни рад се одвија на мађарском и српском језику.

Свака група има пространу и светлу радну собу повезану са купатилом. Радне собе функционално су опремљене и укусно украшене захваљујући креативности васпитача и деце.

3. ОБЈЕКАТ „БАМБИ - ВАМБИ“ Кеј Др. Зорана Ђинђића бб.

Објекат „Бамби“ наменски је изграђен 1987. године у стамбеном насељу Песак. Зграда је у потпуности прилагођена потребама деце и састоји се од приземља, где се налазе две просторије за јаслени узраст, сала за физичко васпитање, трпезарија, и од спрата на коме се налазе четири светле и простране собе прилагођене деци од три година до поласка деце у школу.

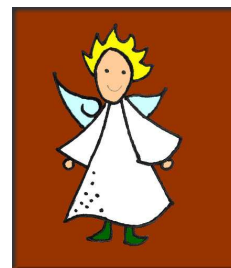

Васпитно-образовни рад се одвија на мађарском и српском језику. У саставу објекта је и велика тераса и травнато, ограђено двориште. У објекту је смештено радно место медицинске сестре на превентивној здравственој заштити и централна кухиња установе.

4. ОБЈЕКАТ „ПЕРЈАНИЦА - ВОВИТА“, ул. Максима Горког 40.

Наменски изграђен објекат „Перјаница“ отворен је 1979. године.

У једносратној згради је смештена пет радних соба од којих једна соба за јаслени узраст а четири за предшколски узраст. На приземљу осим чајне кухиње и сале за физичко

васпитање, налазе се кројачка радионица установе и вешерај.

У дворишту објекта налази се травнато игралиште уређено дрвеним справама за игру. 2010. године у дрворишту објекта су посађене младе саднице дрвећа и уређена је цветна баштица чиме се код деце омогућује развој свести о заштити животне средине.

У циљу очувања народне традиције 2008. године је у дворишту саграђена пећница.

С обзиром да васпитачице очување народне традиције и заштиту животне средине сматрају веома битним, посебну пажњу посвећују овим активностима.

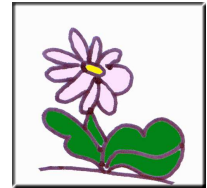

5. ОБЈЕКАТ „КРАСУЉАК - SZÁZSZORSZÉP“, ул. Јожефа Атиле 46/а.

У објекту „Красуљак“ бораве три група деце од три године до поласка у школу. Објекат поседује фискултурну салу и велико травнато двориште са играчкама и справама од дрвета.

Поред обавезног програма, у вртићу се велики акценат ставља на заштиту природне средине и развој еколошке свести код деце, што се осликава у свакодневном васпитном раду.

Ова област је изабрана пре више година и од тада се стално усавршава; постала је саставни део дечје свакодневнице и васпитног програма.

Деца и васпитачи заједнички учествују у улепшавању дворишта и баште, организују излете, шетње у оближњим и даљим парковима, зеленим површинама и на обали Тисе. При

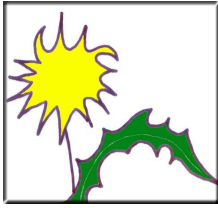
томе се сакупљају плодови и дарови природе који се употребљавају у рукотворинам који касније красе амбијент вртића.

У циљу подстицања здравствене културе и развијања привржености природи, са посебном пажњом се води рачуна о томе да деца што више времена проводе у природи.

Поред већ устаљених садржаја (обележавање “зелених дана“, радови у башти, озелењивање, храњење птица итд) остварују се и нове идеје. Један од тих је селективно сакупљање отпадака и

компостирање, као и проширивање сарадње вртића са цивилним организација и вртићима који се у оквиру своје делатности баве чувањем и заштитом околине и природе.

**6. ОБЈЕКАТ „МАСЛАЧАК - ПИТУПАНГ“,
ул. Фехер Ференца бб.**

Објекат „Маслачак“ се налази на Топартском делу Сенте, наменски је изграђен и функционише са три васпитних група за децу од три године до поласка у школу. Специфичност овог објекта је добра сарадња са непосредном околином.

Испред вртића се налази цветна башта, а у пространом и ограђеном дворишту опремљено игралиште, које задовољава дечје потребе за покрет и игру, и доприноси њиховом психофизичком развоју.

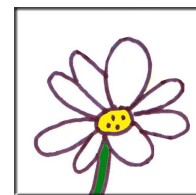

Сарадња са родитељима се одвија кроз заједничке активности, као што су излети, предавање стручњака на разне теме у зависности од питања и заинтересованости родитеља.

7. ОБЈЕКАТ „БЕЛА РАДА - MARGARÉTA“, ул. Охридска 41.

Зграда је наменски изграђена 1969. године на молбу грађана из тог дела града. Окружена је зеленом површином, која се из године у годину проширује и сређује у сарадњи са родитељима. Тако се обезбеђује природна, здрава средина која задовољава потребе деце за кретањем.

У згради се налази шест радних соба, од којих је једна намењена најмлађима – деци јасленог узраста. Радне собе опремљене су тако да у сваком погледу задовољавају психофизичке потребе деце. Згради припада и двориште које је ограђено и у којем се налазе разне справе за игру: љуљашке, тобоган, кућица и то од природног материјала, дрвета.

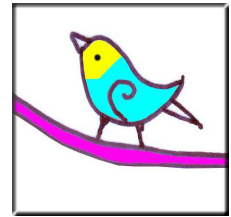
У вртићу се Води рачуна и о озелењивању дворишта и сређивању и улепшавању баште.

Колектив објекта „Бела рада“ је отворен за разне активности са природним материјалима. Традиционално организују божићни вашар – продају дечјих радова израђених током полугодишта.

8. ОБЈЕКАТ „СЕНИЦА - СІNEGE“, Горњи Брег, Велики сокак 58/а.

Наменски изграђен објекат „Сеница - Cinege“ налази се у центру Горњег Брега. Васпитно-образовни рад са децом одвија се у две просторије. Пространо и ограђено двориште вртића задовољава рекреативне потребе деце.

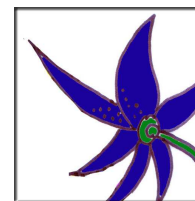
У свакодневном раду са децом највише простора се придеје игри, као водећој активности у развоју и формирању дечје личности. Месечно се одржавају такмичарске игре у слободном простору, играонице и дружења деце различитих узраста.

Васпитачи се активно укључују у друштвени живот села, а пре свега у организацију разних сусрета и прослава, а такође и у активности очувања народних традиција.

**9. ОБЈЕКАТ „ДИВЉИ ЦВЕТ - VADVIRÁG“,
Кеви, ул. Кошут Лајош 6.**

Од 1977. године у склопу основне школе се налази и функционише објекат „Дивљи цвет“, са једном васпитном групом коју похађају деца из Бурашора и Кевија. Васпитна група је по узрасту мешовита, тј. обухвата децу од три године до поласка у школу. Предшколска деца и ђаци основне школе заједно користе пространу физкултурну салу и игралиште које је недавно опремљено новим справама.

У склопу игралишта васпитач и родитељи су направили пешчаник за игру деце на отвореном.

Деца објекта „Дивљи цвет“ воле да своју креативност изражавају у раду са папиром и природним материјалима као што су јесењи плодови, воће, рукотворине од

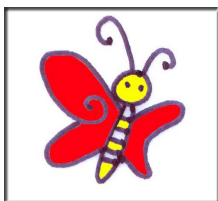

теста и сл.

Задњих неколико година припремање туршије је постала једна од омиљених активности деце овог вртића, у коју већ традиционално учествују маме, тате, баке и деке.

10. ОБЈЕКАТ „ЛЕПТИР - PILLANGÓ“, Торњош, ул. Дожа Ђерђа 22.

Наменски изграђен објекат „Лептир“ налази се у центру Торњоша, и од 1974. године свакодневно служи као други дом деци мађарске и ромске националности.

Запослени објекта „Лептир“ између осталог раде и на инклузији деце ромске националности, ради бољег заједничког живота мултикултуралне заједнице у обданишту. Инклузију ромске деце радне 2010/2011. године помаже ромски асистент.

Зграда вртића је окружен травнатим, пространим и ограђеним двориштем и цветном баштом.

Васпитни рад са децом се одвија у две радне собе. Фискултурна сала је добро опремљена и пружа могућност деци да задовоље своје потребе за кретањем и рекреацијом.

11. ОБЈЕКАТ „ЗАПЕЋАК - КУСКÓ“, Богараш, ул. Маршала Тита бб.

Васпитна група „Запећак“ у Богарашу смештена је у зграду Основне школе „Стеван Сремац“ - Радна заједница „Темеркењ Иштван“.

Васпитна група „Запећак“ је по узрасту мешовита: обухвата децу од 3 године до поласка деце у школу. Сарадња са родитељима је одлична.

Захваљујући околностима, деца предшколског узраста свакодневно су у непосредном контакту са ученицима и учитељима, и имају увид у школски живот, а васпитач и учитељи заједнички организују разне програме и прославе.

У вртићу васпитачи и деца традиционално славе рођендан сваког детета.

4. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

У Установи рад се организује у оквиру 11 објеката, централне кухиње, техничке и административне службе.

Централна кухиња је смештена у објекту „Бамби“.

Централна радионица за одржавање инвентара се налази у склопу објекта „Бела рада“, а централна кројачка радионица, вешерај и пеглерај у објекту „Перјаница“.

Административна служба се налази у објекту „Дуга“.

Програм предшколског васпитања и образовања у Дечјем вртићу „Снежана-Hófehérke“ остварује се у

- целодневном боравку и
- полудневном боравку.
- Предшколски програм остварује се током радне године и то од 01. септембра текуће године до 31. августа наредне године.

4.1. Радно време вртића

У објектима рад траје од 5.30 до 19 часова.

Васпитно-образовни рад у целодневном боравку траје од 5.30 до 15.30 часова.

Полудневни боравак реализује се од 8.00 до 12.00 часова, а радно време васпитача траје од 6.30 до 12.30 часова.

4.2. Облици рада

Васпитно-образовни рад са децом организује се у васпитним групама које су формиране за децу истог или различитог узраста. Рад је организован кроз

- обухват деце од 6 месеци до три године у јасленим групама
- обухват деце од 3 до 5,5 године у обданишним групама
- обухват деце од 5,5 до 6,5 година у оквиру обавезног припремног предшколског програма у целодневном боравку и кроз четворочасовни програм рада полудневни боравак.

4.3. Језици на којима се изводи васпитно-образовни рад

Васпитно-образовни рад се изводи на српском и на мађарском језику као и двојезично у неколико јаслених група.

Приликом уписа деце у предшколску установу родитељи се изјашњавају на ком језику желе да им дете похађа васпитно-образовни рад, а групе се формирају на основу изјаве родитеља.

4.4. Структура запослених

Услови које треба да обезбеди Установа, а односе се на васпитно-образовне, здравствене и хигијенске потребе деце, резултовали су следећим стручним профилима запослених:

Директор, Помоћни директор, Стручни сарадник педагог, Правник-секретар, Шеф рачуноводства, Васпитач, Васпитач за извођење програма учења мађарског као језика друштвене средине, Васпитач за извођење програма учења српског као нематерњег језика, Васпитач за рекреацију, Медицинска сестра на превентивној здравственој заштити, Медицинска сестра, Сарадник, Радник на одржавању инвентара, Обрачунски службеник-

благајник, Возач, Магационер-набављач, Кувар, Кројачица, Помоћни радник у кухињи, Вешерка-пегларка, Курир-спремачица, Спремачица-сервирка.

Број извршилаца по профилима дефинише се за сваку радну годину годишњим планом рада и систематизацијом, у складу са законом и уз сагласност локалне самоуправе.

4.5. Капацитети објеката

Назив објекта	Редни број	Капацитет Број група	Површина објекта (m ²)	Уређеност дворишта
„Дуга-Szivárvány“	„1“	8	1949	Не постоји засебно двориште
„Пингвин-Pingvin“	„2“	3	370	Ограђено и уређено
„Бамби-Bambi“	„3“	6	1171	Ограђено и уређено
„Перјаница-Bóbita“	„4“	5	558	Ограђено и уређено
„Красуљак-Százsorszép“	„5“	3	183	Ограђено и уређено
„Маслачак-Pityrang“	„6“	3	311	Ограђено и уређено
„Бела рада-Margaréta“	„7“	6	768	Ограђено и уређено
„Сеница-Cinege“	„8“	2	231	Ограђено
„Дивљи цвет - Vadvirág“	„9“	1	60	Користи се ограђено двориште основне школе
„Лептир-Pillangó“	„10“	2	276	Ограђено и делимично уређено
„Запећак - Kuckó“	„11“	1	25	Користи се ограђено двориште школе

5. ПОНУДА ПРОГРАМА И УСЛУГА

Функција програма васпитно-образовног рада

- Применом програма васпитно-образовног рада обезбеђује се остваривање права детета и задовољавање потреба деце, породице и друштва. Дечје потребе и права су да живе у средини која ће унапређивати њихово физичко и ментално здравље, у којој ће се осећати прихваћена и вољена, у којој ће постојати најбољи услови за њихов раст, развој и учење.
- Предшколско васпитање и образовање је наставак и допуна породичном васпитању, и отворено је за родитеље, њихове утицаје, идеје, потребе и непосредно учење. Применом програма обезбеђује се активно учествовање детета у заједници сличне себи у условима који су прилагођени њему, његовим могућностима, интересима и развојним потребама.
- Развијањем способности за самостално учење и рад, васпитно-образовни рад на овом узрасту има важну улогу у припремању детета за школу и систематско образовање.
- Предшколско васпитање и образовање кроз одговарајуће програме, поступке, садржаје и активности омогућава задовољавање индивидуалних потреба деце пратећи њихов темпо развоја. Посебна пажња се посвећује деци са посебним потребама, било да су то деца нечим ометена у развоју, било деца која су обдарена у неком погледу. Ово се врши имајући у виду најбоље интересе ове деце и васпитне групе у коју се укључују под условима прописаним законом и ставовима савремене специјалне педагогије. Обдарена деца се додатно стимулишу, и обезбеђују им се активности и садржаји јоји ће им омогућити одговарајући напредак у карактеристикама којима се истичу.
- Предшколско васпитање и образовање у склопу своје компензаторске функције ублажава разлике међу децом настале у социјално и клутурно-економски ускраћеним срединама.

Схватања о детету и улога програма

Опште основе предшколског програма оријентисани су на хуманистичко схватање дететове природе и његовог физичког и духовног развоја. Опште основе предшколског програма полазе од *детета као физичког, сазнајног, социјалног и афективног бића које је активно у процесу васпитања*. Процес тако замишљеног васпитања се темељи на

- позитивној мотивацији,
- програму који уважава узрасне и развојне могућности детета и на
- евакуацији достигнућа.

Према хуманистичком схватању природе детета и његовог физичког и духовног развоја: *Дете је активно, интерактивно и креативно биће*. Активна природа детета се испољава у спонтаним и експлоративним понашањима и у дечјој игри, као основном облику самоделатности детета. По свом наслеђу, и природи свог развоја дете је социјално биће за чије формирање су нужни услови: социјална средина, социјална интеракција и култура. Интеракција детета има различите облике: сарадњу кроз заједничке активности, комплементарно деловање, опозицију, конфликт, и партнерство. Дете је нужно и креативно биће, које у свим доменима свог понашања ствара; знања, моделе понашања и вредности које постоје у његовој средини, дете активно открива и конструише.

Програм предшколског васпитања и образовања полази од *поштовања дететове личности*, настојећи да се детету пружи прилика да постане свесно својих особености, да их прихвати и развија-самостално и кроз социјалне односе са вршњацима и одраслима.

Суштина предшколског васпитања и образовања је очување и оплемењивање спонтаних стваралачких могућности и својстава предшколског детета, уз обезбеђивање услова за нормалан физички, интелектуални, социјални, емоционални и морални живот. Помоћ, подршка и усмеравање од стране васпитача, родитеља, стручних сарадника односе се пре свега на прилагођавање садржаја дечјим могућностима, охрабривању и вођењу детета у његовим самоактивностима и отклањању препрека и ограничења који стоје на путу сазнања.

Конкретизација васпитних и образовних циљева и задатака кроз садржаје и активности омогућује да дете

- створи позитивну слику о себи,
- развија поворење у себе и друге,
- развија и јача самосталност, интелектуалне способности и сазнајне могућности, усваја социјалне и моралне вредности у складу са хуманим и толерантним вредностима демократски уређеног друштва,
- учи да препозна и изрази своје емоције и потребе и да их задовољи на адекватан начин,
- развија и негује односе ненасилне комуникације и толеранције,
- развија моторичке способности и спретности,
- усваја разне облике креативног изражавања,
- развија свест о значају заштите и очувању природне и друштвене средине.

5.1. Програм неге и васпитања деце узраста до три године

Васпитање и нега деце узраста до три године врши се, пре свега, стварањем повољне васпитне средине у којој ће дете стицати искуства по сопственом програму откривајући себе и своју околину, у којој ће бити активно у складу са својим потребама и могућностима. Васпитна средина својом организацијом треба да пружа оптималне услове за физички, сензорни, емоционални, социјални и сазнајни развој.

Основни задатак у процесу рада са децом до три године је да се полази од спонтаних израза детета и да се поштује његова индивидуална особеност у откривању и мењању света око себе.

Индивидуалне разлике сваког појединачног детета се поштују у свим фазама рада. Ритам живљења је прилагођен дететовим физиолошким и психичким потребама и служи развијању органама и личности детета.

Од процеса васпитања на овом узрасту неодвојива је нега деце, којом се одржава њихова хигијена и задовољавају потребе за сном, исхраном и боравком на ваздуху, док се интеракцијом у процесу неге доприноси социјализацији и општем развоју детета. Нега подразумева и превентивну здравствену заштиту којом се медицинским методама чува здравље деце и спречава јављање болести путем профилаксе и одговарајућим третманом свих фактора који угрожавају дечје здравље.

Циљеви васпитања и неге у раду са децом до три године су:

За физички-сензорни развој:

- одржавање физичког здравља деце
- повољни утицај на општи развој организма
- нормално стање апарата за кретање
- формирање правилног држања тела
- овладавање моториком
- усавршавање функција чулних органа и развијање навика (телесне хигијене, узимања хране, за пражњење, и др.)

За социјално-емоционални развој:

- очување спонтаности и искрености детета у контакту са својом околином
- неговање отворености за доживљаје
- пружање помоћи у стицању самосталности
- помоћ у стварању слике о себи и стицању поверења у своје способности
- развој способности обављања активности у заједници са одраслима и другом децом, и култивисање и развој позитивних емоција

За умни развој:

- подстицање и неговање природне радозналости детета у односу на свет који га окружује
- подржавање природних могућности детета да се уживљава у појаве и предмете и неговање осетљивости за утиске као мотива за постављање питања
- подстицање решавања проблема коришћењем сензомоторне интелигенције
- подржавање спонтаних покушаја говорне комуникације детета
- подстицање и богаћење дечјег говора као средства за комуникацију и стицања сазнања
- подстицање развоја сензомоторних и перцептивних способности, и стварање повољних услова за формирање почетних знања кроз практичне активности.

Програм неге и васпитног рада са децом узраста до три године се остварује кроз следећих облика активности:

- Игра
- Моторичке активности
- Сензорно-перцептивне активности
- Музичко-ритмичке активности
- Графичко-ликовне активности
- Интелектуалне активности
- Језичке активности
- Драматизација

Горе наведени циљеви биће реализовани на нивоу сваке васпитне групе оним темпом и кроз онакве садржаје који ће конкретној групи и појединој деци највише одговарати. Васпитач и медицинска сестра програмске садржаје планирају узимајући у обзир карактеристике развојних интервала које обухвата васпитна група, узраст деце и карактеристике средине у којој ће реализовати програмске садржаје.

Начела реализације неге и васпитања

Васпитни рад

- активност детета у васпитном процесу
- јединство неге и васпитања
- доследност

Стручна и хумана нега

- остваривање васпитања преко бројних и осмишљених поступака неге детета

Индивидуалност

- препознавање индивидуалних разлика међу децом и њихово доследно поштовање у свим фазама рада

Ритам живота деце у установи

- успостављање најрационалнијег ритма и дужине активности
- оријентационо време за свако поједино дете

Сарадња са породицом

- партнерски однос у креирању васпитних поступака

Адаптација

- прикупљање података од родитеља ради упознавања социјалне средине
- сталност васпитача/медицинске сестре
- сталност контаката са истом групом деце

Период адаптације на живот у јаслицама и сарадња са родитељима

Један од задатака установе је да помогне деци која први пут долазе у њу да превазиђу тешкоће које проузрокује излазак из породичне средине, да успоставе одговарајући социоемоционални однос са васпитачем и медицинском сестром. Зато у установи посебну пажњу посвећујемо периоду адаптације деце на живот у јаслицама, а у вези с тим и сарадњи са родитељима. Ради темељних припрема за прихватање детета у нову средину већ у току лета (крајем јуна и почетком јула месеца) организујемо сусрет са родитељима новоуписане деце, у циљу међусобног упознавања. Приликом овог сусрета родитељи су упознати са целокупним програмом неге и васпитног рада са децом јесленог узраста и процесом адаптације на живот у јаслама. Родитељи новоуписане деце испуњују упитник који се односи на понашање и навике детета. Подаци добијени из упитника су корисна помоћ васпитачима и медицинским сестрама док добро не упознају свако дете.

Пре почетка школске године васпитачи воде индивидуални разговор са родитељима, по могућности посећују породицу и упознају породичну средину у којој дете живи, као и развој и понашање детета до тада. Осим индивидуалних контаката организују се и сусрети родитеља-деце-васпитача-медицинских сестара по објектима који ће дете похађати. Циљ ових сусрета је боље међусобно упознавање кроз дружење и заједничких игровних активности. Овим контактима родитељима је омогућено да упознају услове у којима ће дете живети (просторни услови, распоред дневног живота, исхрана, рад са децом и сл.).

Када дете почиње да похађа јаслену групу, родитељима је омогућено да првих дана проведу извесно време заједно са дететом у новој средини. Одвајање детета од родитеља се одвија постепено. Првих дана дете ће боравити у установи краћи временски период, који ће се, са његовим прилагођавањем, повећавати. Колико ће родитељи бити у установи уз дете индивидуално је, и зависи од самог тока прилагођавања.

Успешност подстицања развоја деце условљено је позитивном двосмерном комуникацијом и правилном интеракцијом родитеља, васпитача и медицинске сестре. Успостављање и неговање међусобне сарадње подразумева:

- интензивне контакте током адаптације детета на јасле
- дневне неформалне контакте
- планиране индивидуалне и групне разговоре о понашању и напредовању детета, развојним променама код деце и др.
- писмена обавештења
- родитељске састанке
- кућне посете
- директно ангажовање родитеља у креирању и реализацију васпитног процеса.

Улога васпитача и медицинских сестара:

- Организују активности у складу са постављеним циљевима и задацима неге и васпитања
- Одабирају садржаје и активности које одговарају детету на поједином узрасту
- Обезбеђују одговарајуће физичке услове (простор, материјали,...)
- Обезбеђују повољну социо-емоционалну климу у групи

5.2. Програм предшколског васпитања и образовања деце од три године до укључивања у програм припреме за школу

Васпитно-образовни рад са децом овог узраста одвија се на основу важећих *Основа програма предшколског васпитања и образовања* (Сл. гласник РС бр. 6/1996.године) и *Правилника о општим основама предшколског програма* (Сл. гласник РС бр. 14/2006. године) разрађених у моделу Б, који се у Установи примењује на основу опредељења васпитача.

Модел Б има карактеристике когнитивно-развојног програма и разрађене васпитно-образовне циљеве, задатке васпитача и типове активности, које васпитач разрађује зависно од потреба, могућности и интересовања деце. Модел Б се ослања на позитивна искуства васпитно-образовне праксе и суштински став према којем активност детета је оно од чега зависи колико ће његови развојни потенцијали бити остварени.

У Моделу Б се истиче да је основни циљ – целовит развој укупних потенцијала детета и напредовање у сваком од његових аспеката, уз проширивање, односно квалитетно усавршавање оних домена које је већ усвојило. Тежи се формирању еманциповане личности, свесне себе и својих потенцијала, своје друштвене и природне средине, која је отворена, комуникативна, конструктивна и креативна, задовољна и оптимистична, која се руководи хуманим вредностима и тежњама, код које су уравнотежена физичка, интелектуална, емоционална и социјална својства, однеговане аутентичне потребе, развијене личне карактерне црте, као и индивидуалне склоности и способности.

У планирању и остваривању васпитно-образовног рада васпитачи полазе од суштине предшколског васпитања и образовања, а то је очување, подстицање и оплемењивање спонтаних стваралачких могућности и својстава детета, уз обезбеђивање услова за нормалан физички, интелектуални, социјални, емоционални и морални развој.

Циљеви, активности и садржаји васпитно-образовног рада планирају се по **аспектима развоја:**

I Физички развој (моторика, говорни апарат, чула, здравље и хигијена)

Типови активности које допринесу физичком развоју:

- телесне
- перцептивне
- здравствено-хигијенске.

II Социо-емоционални и духовни развој (однос према себи и другима, према околини и осећања)

Типови активности које допринесу социо-емоционалном и духовном развоју су следећи:

- друштвене
- афективне
- еколошке.

III Когнитивни развој (уознавање материјалног и живог света, логичко-математичких структура, простора, времена и практично коришћење сазнатог у животу и раду)

Типови активности које доприносе когнитивном развоју:

- откривачке,
- логичке
- практичне.

IV Развој комуникације и стваралаштва

Типови активности које доприносе развоју комуникације и стваралаштва:

- говорне
- драмске
- ликовне
- музичке
- плесне.

Циљеви предшколског васпитања и образовања са децом од 3 до 5,5 година су следећи:

- стицање позитивне слике о себи
- развијање поверења у себе и у друге
- подстицање самосталности, индивидуалне одговорности и аутентичности израза и деловања
- развој интелектуалних капацитета у складу са развојним потребама, могућностима и интересовањима
- развој социјалних и моралних вредности у складу са хуманим и толерантним вредностима демократски уређеног друштва осетљивог на породичне, културолошке и верске различитости
- култивисање дечијих емоција и неговање односа ненасилне комуникације и толеранције
- развој моторних способности и спретности
- подстицање креативног изражавања детета
- припрема деце за наступајуће транзиционалне и комплексније периоде живота (припрема за полазак у школу, на рекреативни боравак...)
- развијање свести о значају заштите и очувању природне и друштвене средине.

Да би на најбољи начин искористио своју позицију креатора, васпитач приликом програмирања васпитно-образовних садржаја и активности деце путем којих ће се садржаји остваривати, полази од:

- Хуманистичког и еманципаторског концепта васпитања и образовања;
- Узрасних особености и захтева да се целокупни рад мора прилагодити психофизичким карактеристикама у конкретној васпитној групи, њиховом индивидуалним развојним потребама и могућностима, као и доминантним интересовањима, односно, ономе што је актуелно у животу групе;
- Општих основа предшколског програма васпитно-образовног рада, посебно његових циљева, уз давање предности оним садржајима активности, ситуацијама, поступцима, облицима и др. који имају веће развојне потенцијале;
- Конкретних материјалних, кадровских и других могућности и услова који постоје у установи
- Карактеристика средине у којем се налази предшколска установа
- Сагледавања могућности за договарање са дечјим родитељима и њихово укључивање у васпитно-образовни процес и живот у вртићу.

Улога васпитача у организацији васпитно-образовног процеса

Задачи васпитача у односу на родитеље:

- да уважава чињеницу о кључној улози родитеља у васпитању сопствене деце
- да упознаје родитеље са циљем, задацима, садржајима, облицима и методама којима се остварују програми васпитно-образовног рада
- да са родитељима успостави однос поверења и међусобног уважавања, као и сарадње, чији је основни смисао узимање у обзир потреба и интереса детета и узајамна помоћ
- да обезбеђује родитељима повратне информације о ефектима програма
- да комуницира са родитељима и укључује их у васпитно-образовни рад дечјег вртића зависно од њихове спремности за то.

Задачи васпитача у погледу дечје сигурности:

- да преузме одговорност за физичку, менталну и посебно – емоционалну сигурност детета обезбеђујући му највећу могућу слободу унутар граница које му гарантују безбедност и које су му познате у средини у којој може да се снађе и креће
- да избором подстицаја и организацијом средине заштити децу од искустава којима нису дорасла, искушења и лоших утицаја који могу да угрозе њихов развој
- да помогне деци у свим неповољним ситуацијама када нису у стању да се самостално снађу и превазиђу их, указујући им истовремено на стратегије како да то учине ослањањем на сопствене снаге и оспособљавајући их да се у границама својих могућности брину о личној сигурности.

Задачи васпитача у погледу односа према деци:

- да пружа детету могућности да испољава себе као личност, своје потребе, интересовања и жеље
- да задовољи дететову потребу да се осећа поштовано, сигурно и прихваћено
- да изражава поверење у спретност и истрајност детета, као и способност да се понаша зрело и одговорно
- да уважава дететову посебност, као и његово социо-културно порекло
- да детету помаже да се све више ослања на своје снаге и стиче независност од помоћи одраслих
- да учвршћује осећај заједништва у групи

Задачи васпитача у вези са дечјом игром:

- да обезбеди што боље услове за организирање свих врста игара
- да се према игри односи као према водећој дечјој активности и природном начину на који се деца развијају и уче
- да чува аутентичност дечје игре
- да пружи детету све услове за спонтану и слободну игру
- да обезбеди довољно времена у коме дете неће бити прекидано, и простора који је простран и снабдевен одговарајућим материјалом
- да ствара оптимистичко расположење код деце
- да негује фер-плеј и улажење у активне социјалне односе са другом децом и одраслима
- да организујући игре маште или игре улога, као и игре са унапред прописаним правилима, пружа деци прилике за социјално учење
- да деци пружа могућност да играјући се спонтано стичу потребна сазнања и вештине путем сопствене активности
- да оплемењује игру доводећи је у везу са творевинама уметности
- да води рачуна о примени принципа примерености и игри – да усклађује игре са узрасним и индивидуалним жељама и могућностима деце
- да у играма негује партнерску сарадњу која подразумева утицање без наметања и помагање без осујећивања дечје иницијативе

Задачи васпитача у вези са осамостаљивањем деце:

- да шири могућности самосталног деловања детета у складу са сопственим изборима, као и учествовања у групном одлучивању
- да помаже детеу да се осамостаљује у односу на своју породицу и друге одрасле са којима долази у додир
- да подстиче све облике самосталних активности детета, његову слободу да бира и самоиницијативу, стваралаштво и независност у свим њеним аспектима: личну независност у практичним стварима; независност потребну за сналажење у околини; независност у односу на групу деце којој припада; емоционалну и интелектуалну независност; независност у стваралачком изражавању

- да детету пружа прилике за доказивање, изражавање, остваривање сопствених идеја
- да упућује децу да у што већој мери користи своје снаге у кретању, деловању, говору и мишљењу, али и да им помогне у случајевима када тешкоће превазилазе њихове тренутне могућности.

Задачи васпитача у погледу утицања на развој и учење:

- да посматра децу и прати њихов развој, упознаје и позитивно тумачи мотиве њиховог понашања, утврђује шта свако дете интересује, какву слику има о себи, како се односи према другој деци а како она према њему, какве су му могућности деловања и др. како би му обезбедио одговарајуће активности и подржао га у подухватима за које је највише мотивисано;
- да планира и доследно обавља васпитно-образовни рад и процењује његове резултате преко напредовања које уочи код сваког детета, приликом чега ће свако дете бити критеријум само себи;
- да ствара услове за стално напредовање детета у развојном погледу и учењу у складу са утврђеним законитостима дечјег развоја
- да пружа детету прилике да примењује, вежба и унапређује способности које су код њега најактуелније у одређеном тренутку
- да садржаје остварује кроз активно практично деловање деце на околину
- да усмерава децу у процесу њихових активности организацијом средине која их окружује, избором и распоредом материјала који им обезбеђује,
- да преводи знања и вештина које је човечанство прикупило у свом развоју у облике прилагођене могућностима детета, тако да буду исправни, занимљиви и прихватљиви за њега
- да упозна карактеристике локалне културе и да је приближава деци оно што је у њој највредније и што је од трајног значаја
- да омогућава детету активно стицање знања, вештина и навика и развијање способности које су му потребне за живот
- да негује унутрашњу мотивацију у односу на учење
- да оплемењује отвореност детета за нове доживљаје и искуства и природну радозналост
- да обезбеђује богату и разноврсну средину која делује подстицајно на дете
- да код деце негује љубав према истини
- да подстиче имагинацију деце, која је основа интелектуалне делатности човека

5.3. Припремни предшколски програм

Укључивање све деце у припремне предшколске групе има компензаторску функцију јер се на тај начин свој деци обезбеђују услови за проширивање и сређивање социјалног и сазнајног искуства чиме се ублажавају социо-културне разлике и обезбеђује донекле подједнак старт за полазак у школу. Програм представља допуну породичном васпитању, отворен је за потребе детета и породице, полази од права родитеља да активно учествују у подизању и васпитању свога детета, чиме се унапређује васпитна компетенција породице.

Остваривање припремног предшколског програма доприноси програмском и организационом повезивању предшколског и школског васпитања и образовања као претпоставке остваривања континуитета у васпитању и образовању деце. С обзиром да припрема за школу није издвојен сегмент деловања на дете, већ подразумева свеобухватни приступ, установа се већ од 1. септембра бави стварањем услова и подстицаја који ће омогућити да свако дете у складу са својим потенцијалима проширује своја искуства, развија своје способности и особине личности, изграђује сазнања о себи, другим људима и свету око себе, као основе за стицање нових облика учења, сазнавања и понашања, што је и циљ припремног предшколског програма.

Специфични задаци васпитно-образовног рада у припремним групама

Остваривање припремног предшколског програма одвија се у складу са општим начелима васпитно-образовног рада, а специфични задаци односе се на важне аспекте припреме за полазак у школу:

1. Подстицање осамостаљивања:

развој способности детета да се брине о себи, да се сналази у социјалном окружењу и изграђује радне навике; да истражује, решава проблеме, доноси одлуке, развија способност изражавања. У том правцу васпитач ствара и користи све ситуације у којима ће дете имати могућности за самостално обављање активности, а да се при томе осећа сигурно.

2. Подстицање социо-емоционалне зрелости:

подршка развоју позитивне слике о себи, самопоуздања, поштовања других, заједничко доношење одлуке, развијање самоконтроле и емпатије.

3. Подршка сазнајном развоју:

подстицање развоја интелектуалних функција и операција: мишљења, говора, памћења, опажања, маште.

4. Неговање мотива радозналости:

уважавање и подстицање природне дечје радозналости и потребе за сазнавањем, која подразумева активност детета, трагање за новинама, истраживање непознатог којима се подстичу мисаоне активности детета.

5. Поштовање индивидуалности и подстицање креативности

Поштовање личности детета, темпа развоја, карактеристичних потреба, стилова учења, начин доживљавања и изражавања.

6. Подстицање физичког развоја

подстицање природног раста и развоја, задовољавање дечје потребе за кретање, стимулисање различитих вештина, развој контроле покрета.

Области васпитно-образовног рада

Припрема деце за школу са остварује према Моделу Б припремног предшколског програма, који је саставни део Општих основа предшколског програма. Области васпитно-образовног рада су:

1) Развој говора

неговање говорне културе, богаћење дечјег речника и неговање граматички правилног говора, вербално изражавање и комуникација, монолошки говор и причање, упознавање са дечјом књижевношћу и говорне игре;

2) Припрема за почетно читање и писање

3) Развој математичких појмова

положаји у простору, кретање кроз простор, поређење и процењивање, области, линије и тачке, облици, образовање скупова, бројност скупова и временско сазнање;

4) Упознавање природне и друштвене средине

живи свет, свет животиња, биљни свет, човек као припадник живог света, човек као друштвено биће, рад људи, заштита животне средине, материјални свет, саобраћајно васпитање;

5) Телесно васпитање

физички развој, развој опажања, јачање здравља и одржавање хигијене;

6) Ликовно васпитање

цртање, сликање, пластично обликовање, естетско доживљавање и процењивање

7) Музичко васпитање

слушање музике, певање, свирање (музичирање), плесне активности

Циљеви, активности и садржаји васпитно-образовног рада планирају се по **аспектима развоја:**

- Физички развој (телесне, перцептивне и здравствено-хигијенске активности)
- Социо-емоционални и духовни развој (друштвене, афективне и еколошке активности)
- Когнитивни развој (откривачке, логичке и практичне активности)
- Развој комуникације и стваралаштва (говорне, драмске, ликовне, музичке и плесне активности).

Поред испланираног увек је отворена могућност да се у току извођења васпитно-образовног рада у обзир узму добри поводи, а у циљу све већег изражавања дечје самосталности и личне ангажованости, и у зависности од области и теме, фронтални облик рада постепено уступа место групном и индивидуалном раду.

5.4. Програм инклузивног образовања

Програм инклузивног образовања у Установи има за циљ, да у складу са Законским и другим прописима унапреди рад са децом са сметњама у развоју, инвалидном децом, децом из маргинализованих и осетљивих друштвених група, децом са изузетним способностима, и да уз уважавање њихове васпитне и образовне потребе обезбеди им једнако право на образовање и доступност васпитања и образовања, без дискриминације и издвајања деце.

Тимови за инклузивно образовање

1) Стручни тим за инклузивно образовање на нивоу Установе

Стручни тим за инклузивно образовање образује директор.

Стручни тим за инклузивно образовање чине васпитачи, стручни сарадник, родитељ, односно старатељ, и по потреби стручњак ван установе, на предлог родитеља.

Задаци Стручног тима за инклузивно образовање

- процењује предлог и доноси одлуку о изради индивидуалног васпитно-образовног плана (ИВОП)
- формира тим који ће израдити ИВОП за одређено дете
- васпитачима пружа помоћ у проналажењу и препознавању деце за коју се претпоставља да им је потребна посебна подршка
- одређује прикупљање потребне податке о детету
- одобрава израђени индивидуални васпитно-образовни план и шаље педагошком колегијуму на коначно усвајање
- прати и евалуише индивидуални образовни план.

2) Тим за израду индивидуалног васпитно-образовног плана – ИВОП тим

Тим за израду индивидуалног васпитно-образовног плана чине обавезно:

родитељ, односно старатељ, васпитач, стручни сарадник, стручњак ван установе (на предлог родитеља), педагошки асистент (по потреби).

Тим за израду индивидуалног васпитно-образовног плана прави индивидуални образовни план са свако дете за које се процени да има потребу за додатном подршком, уколико је добијена сагласност родитеља.

Родитељ даје сагласност за спровођење ИОП-а.

Индивидуални образовни план

За дете коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребан додатна подршка у васпитању и образовању, и за децу са изузетним способностима Установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

ИОП је писани документ којим се утврђује прилагођен и обогаћен начин васпитања и образовања детета и подразумева индивидуализовање приступа и метода.

Индивидуални васпитно-образовни план (ИВОП) је документован план за помоћ и обезбеђивање одговарајуће подршке детету, израђен

- за децу из осетљивих група
- за децу са посебним васпитно-образовним потребама
- за децу са изузетним способностима

ради обезбеђивања једнаких могућности приступа учењу, постизања исхода учења и инклузије.

Циљ индивидуалног образовног плана је веће и адекватније, тј. оптимално укључивање деце са посебним потребама у живот и рад вртића, у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.

ИОП доноси Педагошки колегијум на предлог Стручног тима за инклузивно образовање. Родитељ даје сагласност на спровођење ИОП-а.

Садржај индивидуалног васпитно-образовног плана

- Лични подаци о детету
- Педагошки профил детета
- Процена потребе за подршком
- План активности по областима васпитно-образовног рада

Кораци у индивидуалном васпитно-образовном плану

1. Детаљан опис актуелног нивоа функционисања
2. Индивидуалне карактеристике детета (снаге, интересовања, потребе)
3. Детаљан опис области за коју се планира подршка
4. Циљеви и исходи који се желе постићи
5. Облици, типови, нивои, садржаји и учесталост подршке
6. Одрживање задатака чланова тима
7. Праћење и вредновање постављених циљева и задатака

5.5. Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања

Полазећи од става да се свако насиље над децом може спречити, важно је да установа креира климу у којој се:

- учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности
- не толерише насиље
- не ћути у вези са насиљем
- развија одговорност свих
- сви који имају сазнање о насиљу обавезују на поступање.

Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања се надовезује на Посебни протокол, који је обавезујући за све који учествују у животу и раду дечјег вртића, и намењен је деци, васпитачима, стручним сарадницима, директорима, помоћном и административном особљу, родитељима, односно старатељима, и представницима локалне заједнице. Програм заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања полази од *основних принципа* на којима је заснован Посебни протокол, који уједно представљају и оквир за деловање, а то су:

1. право на живот, опстанак и развој
2. најбољи интерес детета
3. недискриминација и
4. учешће деце.

- 1) Свако дете има неотуђиво право на живот, а држава има обавезу да обезбеди његов опстанак и развој.
- 2) Посебним протоколом се обезбеђује заштита најбољег интереса детета у свим ситуацијама. Интерес детета је примаран у односу на интерес свих одраслих који учествују у животу и раду установе. У процесу заштите детета, неопходно је обезбедити поверљивост података и заштиту права на приватност.
- 3) Посебни протокол се односи на сву децу у установи, без обзира на пол, узраст, породични статус, етничко порекло и било које друге социјалне или индивидуалне карактеристике детета (боју коже, језик, вероисповест, националност, способности и специфичности детета).
- 4) Учешће детета обезбеђује се тако што благовремено и континуирано добијају сва потребна обавештења, што им се пружа могућност да изразе своје мишљење у свим фазама процеса заштите и то на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације.

Општи циљ Посебног протокола је унапређивање квалитета живота деце применом:

- мера интервенције за стварање безбедне средине за живот и рад деце, и
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установи.

Специфични циљеви у превенцији насиља, злостављања и занемаривања:

- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања
- Промена културних, друштвених норми, стереотипа и предрасуда које подстичу насиље
- Унапређивање компетенција васпитног особља и свих запослених у установи, деце, родитеља, старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

Установа је формирала Тим за заштиту деце од насиља. Чланови Тима су: Директор, Помоћник директора, Правник-секретар, Стручни сарадник педагог, Главни васпитачи, Медицинска сестра на превентивној здравственој заштити, Председник Савета родитеља.

Програм заштите деце од насиља односи се на свакодневни рад са децом и родитељима. Надовезује се на Протокол, и представља могући оквир активности које се у сваком објекту и васпитној групи могу користити као полазиште за креирање нових активности. У оквиру програма централно место имају активности деце, васпитача и родитеља из програма „Подстицање дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације“.

5.6. Посебни програми

У оквиру предшколског програма се остварују и посебни програми према могућностима установе и у складу са потребама и интересовањима деце и родитеља.

5.6.1. Додатни програми

Програм развијања и неговања матерњег и нематерњег језика и интеркултуралности код деце

Аутор програма: Проф. Др. Меланија Микеш (1924-2007)

Циљеви програма:

- Да деца прихвате језик друштвене средине као средство комуницирања којим се укључују у игре и друге активности за које су мотивисана.
- Да код деце даље развија аналитичку способност за откривање елемената, структура и правила језика, што ће и омогућити да на начин сличан природном усвајању језика стекну комуникативне вештине на језику друштвене средине.
- Да деца прихвате дечју књижевност и елементе културе својих вршњака чији се матерњи језик разликује од њиховог.

У циљу развијања комуникативних вештина на српском и мађарском као нематерњем језику, васпитачи примењују активне облике и методе рада са децом, пре свега комуникативно-искуствени метод. Активности на српском и мађарском као нематерњем језику изводе васпитачи који су едуковани за примену комуникативно-искуственог метода. Деца се укључују у ове активности са 4 година. Активности на српском и мађарском као нематерњем језику изводе васпитачи који су едуковани за примену комуникативно-искуственог метода. Активности у циљу развијања комуникативних вештина на нематерњем језику се изводе од октобра – након адаптирања деце на вртић и колектив. Родитељима је омогућено да кроз угледних активности или у оквиру програма Дани отворених врата вртића прате активности на нематерњем језику и стичу увид у развој комуникативних вештина на нематерњем језику своје деце.

Програм еколошких активности

Циљеви програма:

- Подстицање еколошког сензибилитета, свести и понашања кроз еколошке активности и друге видове активности
- Изграђивање схватања о узајамној повезаности и зависности свега у природи
- Ангажовање деце кроз процес сазнања, разумевања, акција, експеримента и сарадње

Садржаји програма:

Очување и неговање природе, очување непосредне околине, здрава исхрана, штедња, формирање еколошких кутића, обележавање значајнијих еколошких датума.

У складу са могућностима установе, васпитачи и деца учествују у еколошком програму “**Потиско пролеће**”, којом координира Еколошки покрет „Зелено острво-Zöld sziget“ у Ади. Програм се остварује током целе школске године са следећим садржајима:

- Експерименти и истраживашке игре
- Састављање еко-бајке
- Дечја био-башта
- Ликовне активности и учествовање на ликовном конкурс
- Драматизације са еколошким порукама
- Дружење деце потиског региона на сцени
- Трибине, семинари, предавања

Програм се реализује у сарадњи са дечјим вртићима из потиског региона, са локалном средином, основним школама, и родитељима.

Поред ових активности васпитачи учествују и у другим еколошким програмима које су иницирани са стране цивилних и других организација на локалном нивоу или у широј друштвеној заједници.

Програм подстицања дечјег самопоштовања путем кооперативне комуникације

Аутори програма: Мр. Ибоја Гера, мр. Љубица Дотлић (1946-1998)

Циљеви програма:

- Освешћивање родитеља о значају самопоштовања деце
- Развијање и неговање сарадничке комуникације и укључивање породице у програм за подстицање дечјег самопоштовања

Садржаји програма:

Самопоштовање, кооперативна комуникација, социјалне игре, приватност, фамилијарност, играонице за родитеље и децу. Активности које су предвиђени у оквиру овог програма су саставни део васпитно-образовног рада и реализују се уз висок ниво учешћа породице.

5.6.2. Пригодни и повремени програми

Циљ ових програма је да пружа могућност деци за дружење, учествовање у разним културним и рекреативним активностима

1) У објекту “Бамби” и “Бела рада” недељно два пута се организују корективне и рекреативне вежбе за децу под називом „**Веселе вежбице**“. Активности изводе васпитачи, а учествују заинтересована деца из сваког нашег објекта.

Циљеви:

- Задовољавање потребе деце за покретом и телесним активностима
- Поседовање богатог репертоара кретњи и радњи
- Развијање ритмичности, равнотеже и покретљивости делова тела

Задаци васпитача:

- Да ствара повољне услове за развој способности за кретање
- Да код деце развија вољно-карактерне особине као што су смелост, самопоуздање, истрајност, и др.
- Да уклања разних деформитета у држању тела, кичменог стуба, табана и др.

2) У објекту “Сеница” у Горњем Брегу васпитачи месечно организују програм под насловом „**Играоница**“. У оквиру овог програма деца учествују у различитим активностима, као што су играонице, причаонице, дружења и такмичарске игре. У овим активностима учествују будући предшколци, тј деца која још не похађају дечји вртић, затим предшколска деца и,

ученици нижих разреда основне школе. Активности се организују у послеподневним терминима.

Циљеви:

- Дружење и ближе упознавање деце различитог узраста
- Популаризација предшколске установе

Задаци васпитача:

- Да пружи могућности детету да задовољи своја интересовања
- Да развија код детета способности и вештине у складу са развојним могућностима
- Да обезбеди услове за стварање доброг расположења код деце

3). У објекту „Бамби“ недељно два пута деца имају могућности да учествују у активностима фолклора.

Циљеви:

- Описмењавање деце из области традиције
- Задовољавање потребе деце за покретом
- Развијања осећаја за ритам и музику
- Усвајање основних корака традиционалног фолклора
- Усвајање песама из опуса изворног певања

Активности се организују у послеподневним часовима, а изводи их кореограф сенћанске Завичајне фондације „Стеван Сремац“.

4) Учење страног језика – Недељно два пута у објекту „Бамби“ и „Дуга“ деца имају могућности да учествују у активностима на енглеском језику.

Циљеви:

- Да деца на овом узрасту на њима прилагођен начин савладају елементе енглеског језика
- Да се подстиче и подржи интересовање деце за учење страних језика.

5.6.3. Програми стручне подршке породици

Програми сручне подршке породици организују се на нивоу објекта или појединачних васпитних група.

У реализацији овог програма учествују васпитачи, педагог установе, медеоинске сестре на превентивној здравственој заштити и повремено се ангажују стручњаци са стране: психолог, педијатар, психолог основне школе, социјални радник и др.

Циљеви:

- Јачање родитељских компетенција
- Едуковање родитеља у развијању вештина кооперативне комуникације
- Развијање вештина и знања којима ће подржати оснаживање менталног здравља своје деце
- Размена искустава, ставова и дилема које прате родитељство.

6. САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

У васпитању детета предшколског узраста родитељ и васпитач изграђују узајамно партнерство. Добра сарадња претпоставља постојање узајамног поштовања и дубоког поверења. Међусобно познавање родитеља и васпитача условљава боље разумевање детета, његовог развоја и понашања.

Очекивани ефекти васпитно-образовног рада могући су само ако се уједине напори родитеља и васпитача у васпитању и образовању деце.

Предуслови које је неопходно обезбедити да би се сарадња на релацији васпитач-родитељ несметано одвијала и да би имала позитивне ефекте на дете, су:

- међусобно усаглашавање у васпитном деловању на дете
- развијање међусобног поверења и спремности на сарадњу
- континуирана размена података и информација о детету
- стална узајамна помоћ (у складу са могућностима)
- континуирана размена искустава између васпитача и родитеља, као и родитеља међусобно, из области које су повезане са одрастањем, учењем и васпитањем деце
- стварање прилика за заједничко живљење и дружење у васпитној групи
- свеобухватна и садржајна сарадња на бази добровољности и
- активно деловање Савета родитеља

Стални међусобни контакти васпитача и родитеља воде ка подстицање оптималних развојних могућности деце, а евентуални развојни проблеми деце брже се и лакше рашавају, уколико родитељ и васпитач добро сарађују.

Сарадња са родитељима одвија се кроз следећих облика:

Размена информација о развоју детета

Родитељски састанци – родитељи се информишу о организацији живота и рада у вртићу, о актуелним проблемима развоја деце, о правима у дужностима родитеља, итд.

Индивидуални контакти васпитача и родитеља – васпитач и родитељ међусобно размењују информације битне за развој детета, кроз које усклађују однос према детету и утврђују васпитне поступке који ће бити најадекватнији. Кроз индивидуалне контакте пружа се могућност праћења напредовања сваког детета и постоји континуирана размена информација о понашању детета у породици и васпитној групи.

Отворени дани за родитље

На отвореним данима пружа се могућност да родитељи стичу увид у остваривање процеса васпитно-образовног рада са децом, да родитељи прате активности детета, његову спремност за сарадњу са вршњацима и са васпитачицом.

Директно ангажовање родитеља у животу и раду децјег вртића

Стварању нових услова за отвореност децјег вртића и породице у узајамној сарадњи доринесе и истакнуте области васпитно-образовног рада. Родитељима је омогућено да сходно својим способностима и склоностима буду активни учесници у креирању и извођењу разних активности: улепшавање ентеријера и екстеријера вртића, заједнички излети, радионице, боровци у групи и др.

7. САРАДЊА СА ДРУШТВЕНОМ СРЕДИНОМ

Локална друштвена заједница има посебну улогу у стварању одговарајућих услова за успешно остваривање циљева институционалног васпитања и образовања предшколске деце, као и стално усавршавање основне и пратећих делатности дечјег вртића. Предшколска установа и њени програми имају ефеката на развој деце само онда кад се заједно са програмом ангажује и локално окружење. Добро постављена и организована сарадња са локалном заједницом, па и широм друштвеном заједницом у великој мери одређује успешност остваривања програма васпитно-образовног рада у целини.

Да би институционално васпитање и образовање деце прерасло у друштвено васпитање, неопходно је да се дечји вртић повеже са друштвеном средином и да се шире отвори за утицаје које друштвена средина нуди. Нарочито је важно да се успостави сарадња са:

1. Основном школом „Стеван Сремац“ у Сенти
2. Сарадња са друштвеним и културним институцијама
3. Сродним са сродним стручним институцијама

Сарадња са основном школом

Основни услов успешне сарадње предшколске установе и основне школе је обострана и двосмерна сарадња између те две институције. Повезивањем предшколског и основношколског васпитања и образовања тежимо побољшавању повезаности међу њиховим циљевима и начинима рада, потпунијем прожимањем те две установе као и бољој сарадњи учитеља и васпитача. Нарочиту пажњу посвећујемо дружењу предшколске и школске деце што има за циљ развој и богаћење социјалних искуства и способности.

Сарадња са основном школом организована се кроз неколико видова активности, са циљем да деца из припремно предшколских група буду спремна за прелазак из вртића у школу, и да им се олакша почетак прихватања нових обавеза.

У том циљу планирају се следећи *облици сарадње*:

- узајамне посете предшколске деце школи и школске деце вртићу – деца из припремних васпитних група посетиће школу, а ученици првих разреда посетиће своје васпитаче и бивше другаре у вртићу;
- заједнички одласци у позориште, учешће на изложбама, разним такмичењима, концертима, манифестацијама и сл.;
- заједничко учествовање и организовање семинара, стручних усвајања васпитача и учитеља: кад су теме или садржаји семинара, радионице, предавања и др. у интересу и вртића и школе, и уколико нам се за то укаже прилика, међусобна сарадња ће доћи до изражаја;
- сарадња васпитача, педагога вртића и, психолога и педагога основне школе у испитивању зрелости деце за полазак у школу;
- сарадња васпитача, педагога вртића и учитеља-развојних педагога основне школе у корективном-педагошком раду и праћењу развоја деце код које су уочени развојни проблеми, тешкоћа или сметње у учењу још у току боравка у вртићу;
- обилазак школског дворишта и школске зграде са предшколцима;

- посета деце најстаријег узраста часовима првог разреда;
- учешће васпитача из припремних група, будућих првака и њихових родитеља у програму чији су носиоци учитељи основне школе, а који у основи има дружење и међусобно упознавање
- сарадња и комуникација педагога вртића и педагошких руководиоца у појединим радним јединицама основне школе;
- сарадња и комуникација директора вртића и директора основне школе.

У насељеним местима где су васпитне групе вртића у школским зградама (Богараш и Кеве), ова сарадња је још интензивнија. Васпитачи и учитељи овде увек заједнички припремају програме за јавне наступе, предшколска деца и ученици нижих разреда заједно учествују у разним културним, спортским и другим активностима.

Сарадња са друштвеним и културним институцијама

Настојање установе је да се што више отвори према социо-културној средини како би могла да користи све погодне могућности средине за унапређивање васпитно-образовног рада. Сарадња са друштвеним и културним институцијама омогућује богаћење социјалних и сазнајних искустава деце и доприноси ширењу културних хоризоната и културној еманципацији њихове личности.

У том смислу сарађујемо са:

- Културно-образовним центром „Турзо Лајош“, а у склопу ове институције са: Дечјом библиотеком, Градским музејом, Галеријом слика, Домом културе и Домом стваралаштва
- Завичајном фондацијом „Стеван Сремац“
- Фондом „Бољаи Фаркаш“ за таленте
- Музичком школом „Стеван Мокрањац“ у Сенти
- Комисијом за реализацију програма ЛПА за децу у Сенти
- Општинском организацијом Црвеног крста
- Спортским клубовима и удружењима у Сенти
- Ауто-мото друштвом у Сенти и
- Саобраћајним полицајцима ПС Сента
- Сектором за ванредне ситуације у Сенти
- Удружењем баштована у Сенти
- Еколошким покретом „Зелено острво“ у Ади
- Цивилном организацијом „Локатор“ у Сенти
- Покретом горана у Сенти
- Јавном комуналном стамбеном предузећем у Сенти
- Сенћанском јавном комуналном предузећем за пречишћавање отпадних вода
- Месним заједницама
- Дечјим позориштима и луткарским позориштима из шире друштвене заједнице
- Фабрикама, предузећима, пијацама...

Сарадња са сродним стручним институцијама

Установа сарађује континуирано са:

- Предшколским установама из других општина (Кикинда, Кањижа, Нови Кнежевац, Чока, Ада, Бечеј, Нови Бечеј и др.)
- Заводом за културу војвођанских Мађара
- Дечјим диспанзером у Сенти
- Центром за социјални рад у Сенти
- Настављамо сарадњу са Високим школама струковних студија за образовање васпитача у Суботици, Новом Саду, Кикинди
- И даље ћемо неговати прекограничну регионалну сарадњу са дечјим вртићима, васпитачима, стручним сарадницима у Мађарској на бази регионалног повезивања просветних радника у предшколству.

У широј друштвеној заједници, а у циљу развијања и осавремењивања васпитно-образовног рада и професионалног усавршавања васпитача сарађујемо континуирано са:

- Удружењем васпитача Војводине
- Удружењем васпитача Србије
- Удружењем просветних радника васпитача Мађара у Војводини
- Заводом за културу војвођанских Мађара
- Удружењем медицинских сестара Србије
- Педагошким заводом Војводине

8. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ДЕЧЈЕГ ВРТИЋА

Праћење и вредновање остваривања Предшколског програма врши се континуирано

1. на нивоу сваке васпитне групе
2. на нивоу установе.

1. На нивоу појединачне васпитне групе васпитач посматрајући, пратећи и анализирајући утврђује да ли планиране активности и садржаји доводе до жељених ефеката. Резултати до којих на овај начин дође користе васпитачу за ревидирање или допуну испланираног. Праћење и процена развоја деце, њиховог понашања и напредовања, али и тешкоћа које имају, у функцији су планирања васпитно-образовног рада и процене његове адекватности.

2. На нивоу Установе праћење и вредновање остваривања Предшколског програма врши се:

- на седницама стручних актива васпитача на основу анализе, размене искуства
- на седницама васпитно-образовног већа на основу анализе главних васпитача појединих објеката, директора, помоћника директора и стручног сарадника, размене мишљења и искуства
- на састанцима главних васпитача појединих објеката
- узајамним посетама другим вртићима и разменом искуства
- полугодишњим и годишњим анализама оствареног на нивоу установе
- анализама постигнућа на састанцима Управног одбора, Савета родитеља, Педагошког колегијума
- консултацијама са просветним саветником.

Добијени резултати биће у функцији даљег развоја предшколског програма установе.

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Предшколски програм, као и његове измене и допуне, доноси се на начин и по поступку утврђеним законским прописима и општим актима.

Измене и допуне Предшколског програма врше се по потреби ради усаглашавања са насталим променама у току његовог остваривања.

Предшколски програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

ПРЕДСЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА

Ленђел Ана

84.

На основу члана 19. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Службени гласник РС", број 41/2009 и 53/2010), а у вези члана 78. став 1. тачке 8. Статута општине Сента ("Службени лист општине Сента, број 5/2011) Општинско веће дана 10.05.2011. године доноси

П Р О Г Р А М

коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента за 2011. годину

I.

Овим Програмом планирају се средства за израду и реализацију планова, програма, пројеката и других активности унапређења безбедности саобраћаја на путевима у општини Сента за 2011. годину.

II.

За реализацију програма планирају се средства из буџета општине Сента и приходи од новчаних казни за саобраћајне прекршаје из члана 17. став 2. тачка 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/2009 и 53/2010) у висини од 30%, у укупном износу од 19.200.000,00 динара, и то:

➤ одржавање асфалтних путева	3.700.000,00 динара
➤ одржавање вертикалне сигнализације	800.000,00 динара
➤ одржавање хоризонталне сигнализације	1.000.000,00 динара
➤ одржавање семафора	350.000,00 динара
➤ зимско одржавање локалних путева	2.000.000,00 динара
➤ одржавање путева од ситне коцке	100.000,00 динара
➤ одржавање банке	2.000.000,00 динара
➤ одржавање асфалтних коловоза поред ивичњака	800.000,00 динара
➤ едукација деце у саобраћају	250.000,00 динара
➤ приходи од новчаних казни за саобраћајне прекршаје	8.200.000,00 динара

III.

Средства из тачке II. овог програма користиће се наменски за финансирање обавеза локалне самоуправе утврђених законом из области саобраћаја:

- за изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавних путева, као и за трошкове коришћења и отплату кредита за наведене намене;
- за постављање, замену, допуну и обнову саобраћајне сигнализације, опреме путева и објеката и опреме за заштиту путева, саобраћаја и околине, на основу решења о техничком регулисању саобраћаја које издаје општински орган надлежан за послове саобраћаја;
- за рад Савета безбедности саобраћаја општине Сента;
- за унапређење саобраћајног васпитања и образовања;
- за превентивно-промотивне активности из области безбедности саобраћаја;
- за научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја и

- за техничко опремање јединица саобраћајне полиције које контролишу и регулишу саобраћај на путевима и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја.

Од 30% средстава од новчаних казни које припадају буџету општине Сента, 50% средстава се користи за поправљање саобраћајне инфраструктуре општине, на чијој територији је прекршај учињен.

1. ОДРЖАВАЊЕ ЛОКАЛНИХ ПУТЕВА 3.700.000,00 динара

Планира се реализација програма које се односе на:

- обнова и крпљење коловоза на територији општине Сента 3.600.000,00 динара
- непредвиђене интервенције на путевима 100.000,00 динара

2. ВЕРТИКАЛНА СИГНАЛИЗАЦИЈА 800.000,00 динара

Планира се реализација програма које се односе на:

- I. за постављање, замену, допуну и обнову вертикалне саобраћајне сигнализације на територији општине Сента 800.000,00 динара

3. ХОРИЗОНТАЛНА СИГНАЛИЗАЦИЈА 1.000.000,00 динара

Планира се реализација програма који се односи на:

- II. за обнову хоризонталне саобраћајне сигнализације на територији општине Сента 1.000.000,00 динара

4. ОДРЖАВАЊЕ СЕМАФОРА 350.000,00 динара

Планира се реализација програма који се односи на:

- III. за текуће одржавање семафора и мањих интервенција на територији општине Сента 350.000,00 динара

5. ЗИМСКО ОДРЖАВАЊЕ ПУТЕВА 2.000.000,00 динара

Планира се реализација програма који се односи на:

- IV. за одржавање путева у зимском периоду, према Оперативном плану зимске службе на територији општине Сента 2.000.000,00 динара

-
6. ОДРЖАВАЊЕ ПУТЕВА ОД СИТНЕ КОЦКЕ 100.000,00 динара
- Планира се реализација програма који се односи на:
- обнову коловоза од ситне коцке на територији општине Сента 100.000,00 динара
7. ОДРЖАВАЊЕ БАНКИНЕ 2.000.000,00 динара
- Планира се реализација програма који се односи на:
- машинско скидање високе банке са одвозом вишка земље на територији општине Сента 2.000.000,00 динара
8. ОДРЖАВАЊЕ АСФ. КОЛОВОЗА ПОРЕД ИВИЧЊАКА 800.000,00 динара
- Планира се реализација програма који се односи на:
- чишћење коловоза поред ивичњака са одвозом земље на територији општине Сента 800.000,00 динара
9. ЕДУКАЦИЈА ДЕЦЕ У САОБРАЋАЈУ 250.000,00 динара
- Планира се реализација програма који се односи на:
- V. организовање и спровођење школског и општинског такмичења под називом - Шта знаш о саобраћају 250.000,00 динара
10. СРЕДСТВА ОД НОВЧАНИХ КАЗНИ 8.200.000,00 динара
- Планира се реализација програма који се односи на:
- VI. техничко опремање јединица саобраћајне полиције које контролишу и регулишу саобраћај на путевима и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја 2.300.000,00 динара
- VII. организација акције "Срећно у школу – срећно у саобраћају" 100.000,00 динара
- VIII. опремање саобраћајних полигона и кабинета 100.000,00 динара
- IX. план за реконструкција полигона у Народној башти 100.000,00 динара
- X. реконструкција полигона у Народној башти ради одржавања општинске и међуопштинске смотре "Шта знаш о саобраћају" 1.500.000,00 динара
- XI. санирање саобраћајнице на територији општине 4.100.000,00 динара

IV.

Финансирање или суфинансирање активности из тачке 10. овог програма вршиће се у зависности од прилива средстава прихода од новчаних казни за саобраћајне прекршаје, које припадају буџету општине Сента.

V.

Када се прилив средстава прихода од новчаних казни за саобраћајне прекршаје не остварује у планираном износу, Председник општине Сента утврђује приоритетне активности.

VI.

Средства из тачке II овог програма могу да се увећају за износ поклона или прилога покровитеља дато јединици локалне самоуправе, која ће се користити у складу са овим програмом.

VII.

Реализацију Програма и надзор над извршавањем појединих програма спроводи орган надлежан за послове саобраћаја Општинске управе Сента.

VIII.

Овај програм објавити у "Службеном листу општине Сента".

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
већа,
Број: 344-27/2011-III

Председник Општинског
Ширкова Анико с.р.

85.

На основу члана 69. став 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010 и 101/2010.) у вези са чланом 10. става 2. Одлуке о буџету општине Сента за 2011. годину („Службени лист општине Сента“, бр. 25/2010, 4/2011) и члана 75. став 1. тачка 3. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“, бр. 5/2011), Председник општине дана 19. маја 2011. године доноси следеће

Р Е Ш Е Њ Е
о употреби средстава текуће буџетске резерве

1. Из средстава утврђених Одлуком о буџету општине Сента за 2011. годину („Службени лист општине Сента“, бр. 25/2010, 4/2011) Позиција 107, функција 110, економска класификација 499 – Средства резерве-текућа буџетска резерва, одобравају се средства Центру за социјални рад Сента у износу од 79.935,00 динара на име обезбеђивања средстава за трошкове дечјег персоналног асистента.

2. Средства из тачке 1. овог решења распоређују се у оквиру Раздела 1 – 1.19. Центар за социјални рад, функција 090, економска класификација 423.

3. О реализацији овог решења стараће се Одељење за буџет и финансије Општинске управе општине Сента.

4. Ово решење објавити у „Службеном листу општине Сента“.

Република Србија
Општина Сента
Председник општине
Број: 401-56/2011-I
Дана: 19. маја 2011. године
Сента

Председник општине Сента
Анико Ширкова с.р.

86.

На основу члана 8. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/2009 и 53/2010), члана 34. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“, број 1/2006 – пречишћен текст, 2/2007 и 11/2008) и тачке IV. Решења о образовању Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента ("Службени лист општине Сента", број 27/10 и 3/11)

Општинско веће на седници одржаној дана 22.03.2011. године донело је

Р Е Ш Е Њ Е

1. РАЗРЕШАВА СЕ Милан Суботички, полицијски службеник са функције председника Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента.
2. ИМЕНУЈЕ СЕ Копас Атила, саобраћајни инспектор Општинске управе општине Сента за председника Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента, до истека мандата чланова Савета.
3. Ово решење објавити у „Службеном листу општине Сента“.

О б р а з л о ж е њ е

Драган Тодоровић, командир ПС Сента својим дописом од 10.03.2011. године поднео је иницијативу за разрешење полицијског службеника Милана Суботичког са функције председника Савета, због ангажовања на пословима контроле и регулисања саобраћаја у МУП РС у Београду и да се исти именује за члана Савета.

1/3 чланова Општинског већа општине Сента дали су предлог да се Милан Суботички разреши са функције председника Савета и предлажу за новог председника Савета Копас Атилу, саобраћајног инспектора Општинске управе општине Сента.

Према члану IV. Решења о образовању Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента ("Службени лист општине Сента", број 27/10 и 3/11):

"Председника Савета разрешава Општинско веће на предлог најмање 1/3 чланова Општинског већа, а чланове Савета разрешава Општинско веће на образложен предлог председника Савета."

Истовремено са предлогом за разрешење овлашћени предлагач је поднео предлог за избор новог председника Савета.

Члану односно председнику Савета који је разрешен престаје дужност даном разрешења.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
Број: 020-26/2011-III

Председник Општинског већа,
Ширкова Анико с.р.

87.

На основу члана 8. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/2009 и 53/2010), члана 34. Статута општине Сента („Службени лист општине Сента“, број 1/2006 – пречишћен текст, 2/2007 и 11/2008) и тачке IV. Решења о образовању Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента ("Службени лист општине Сента", број 27/10 и 3/11)

Општинско веће на седници одржаној дана 22.03.2011. године донело је

Р Е Ш Е Њ Е

1. РАЗРЕШАВА СЕ Копас Атила, саобраћајни инспектор Општинске управе општине Сента чланства у Савету за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента.
2. ИМЕНУЈЕ СЕ Милан Суботички, полицијски службеник за члана Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента, до истека мандата чланова Савета.
3. Ово решење објавити у „Службеном листу општине Сента“.

О б р а з л о ж е њ е

Копас Атила, председник Савета дана 22.03.2011. године поднео је иницијативу Општинском већу да донесе решење о разрешењу чланства у Савету, због именованја на функцију председника Савета.

Председник Савета за члана Савета предлаже Милана Суботичког, полицијског службеника. Према члану IV. Решења о образовању Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента ("Службени лист општине Сента", број 27/10 и 3/11):

"Председника Савета разрешава Општинско веће на предлог најмање 1/3 чланова Општинског већа, а чланове Савета разрешава Општинско веће на образложен предлог председника Савета."

Истовремено са предлогом за разрешење овлашћени предлагач је поднео предлог за избор новог члана Савета.

Члану Савета који је разрешен престаје дужност даном разрешења.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
већа,
Број: 020-31/2011-III

Председник Општинског
Ширкова Анико с.р.

88.

На основу члана 14. Уредбе о саставу и начину рада штабова за ванредне ситуације (Службени гласник РС“, број 98/2010) и члана 7. Одлуке о образовању Општинског штаба за ванредне ситуације (“Службени лист општине Сента” број 4/2011), Општински штаб за ванредне ситуације за територију општине Сента на редовној седници одржаној дана 12. маја 2011. године, доноси

ПОСЛОВНИК О РАДУ ОПШТИНСКОГ ШТАБА ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

I. ОПШТИ ДЕО

Члан 1.

Овим Пословником о раду Општинског штаба за ванредне ситуације за територију општине Сента (у даљем тексту: Општински штаб, односно Пословник) уређују се:

- начин припреме седнице Општинског штаба,
- утврђивање дневног реда,
- заказивање и вођење седнице Општинског штаба,
- начин расправе и одлучивање о доношењу наредби, закључака, препорука,
- друга питања везана за рад Општинског штаба.

Члан 2.

Општински штаб за ванредне ситуације за територију општине Сента (у даљем тексту: Општински штаб) представља оперативно-стручно тело Локалне самоуправе, које координира и руководи заштитом и спасавањем у ванредни ситуацијама у складу са Законом о ванредним ситуацијама и другим законским и подзаконским актима, уз специфичну примену начела, односно принципа економичности, правовремености, континуитета, поверавања овлашћења, субординације и јединства команди.

Члан 3.

Општински штаб представља председник општине Сента, као командант Општинског штаба.

У одсуству команданта, Општински штаб представља заменик команданта Општинског штаба, начелник Општинског штаба, или члан Општинског штаба – постављен из реда чланова Општинског већа општине Сента, кога одреди командант Општинског штаба.

Члан 4.

Општински штаб, по потреби образује стручно-оперативне тимове за специфичне задатке заштите и спасавања.

Радам стручно оперативних тимова руководи руководилац тима, кога именује Општински штаб, а тим за свој рад одговара начелнику Општинског штаба.

У раду стручно оперативних тимова сходно се примењују одредбе овог Пословника.

II. НАЧИН ПРИПРЕМЕ СЕДНИЦЕ ОПШТИНСКИ ШТАБА, УТВРЂИВАЊЕ ДНЕВНОГ РЕДА И ЗАКАЗИВАЊЕ СЕДНИЦЕ ОПШТИНСКОГ ШТАБА

Члан 5.

Општински штаб одлучује и ради на седници.

Седницу Општинског штаба сазива командант по својој иницијативи, а дужан је да је сазове ако то затраже: Скупштина општине, Општинско веће, или надлежна служба МУП - Одељење за ванредне ситуације Кикинда.

Сазивање редовне седнице Општинског штаба врши се писменим путем најмање седам дана пре одржавања.

Ванредне седнице Општинског штаба се сазивају у складу са карактером хитног заседања.

Командант Општински штаба предлаже дневни ред и председава седницама, изриче мере због нарушавања реда на седници, потписује акта које доноси Општински штаб и обавља и друге послове прописане Одлуком о образовању Општинског штаба.

Припрему седница и стручне и административно-техничке послове потребне за рад Општинског штаба врши надлежна организациона јединица Општинске управе општине Сента у сарадњи са представником подручне организационе јединице надлежне службе МУП - Одељења за ванредне ситуације Кикинда.

Члан 6.

Уз позив за сазивање редовне седнице доставља се и предлог дневног реда и материјали.

Предлог дневног реда утврђује Командант Општинског штаба, а у случају из става 2. члана 5. предлог дневног реда утврђује Скупштина општине, Општинско веће или надлежна служба МУП - Одељење за ванредне ситуације Кикинда.

Сваки члан Општинског штаба може предложити да се у дневни ред, поред предложених, унесу и друга питања, за које сматрају да су актуелни.

Дневни ред се утврђује на седници. Након што је утврђен дневни ред прелази се на рад према усвојеним тачкама дневног реда.

На почетку сваке седнице усваја се записник са претходне седнице.

Члан 7.

Општински штаб за ванредне ситуације за територију општине Сента ради и одлучује на редовним и ванредним седницама.

Дневни ред редовних седница Општинског штаба утврђује се у складу са надлежностима и задацима Општинског штаба предвиђеним годишњим планом рада Општинског штаба.

Дневни ред ванредних седница Општинског штаба одређује се у зависности од врсте ванредне ситуације.

Члан 8.

Позивање чланова Општинског штаба, ради остваривања њихове оперативне функције, налаже командант, а у његовом одсуству заменик команданта или начелник Општинског штаба, а на предлог надлежне службе или организационе јединице надлежне службе, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе.

Позивање чланова Општинског штаба спроводи надлежни орган јединице локалне самоуправе, односно лице које одреди председник општине.

У случају настанка ванредне ситуације прва седница Општинског штаба се заказује и позивање се врши на начин предвиђен овим Пословником и сматра се да је Општински штаб у сталном заседању, до престанка ванредне ситуације.

Позивање Општинског штаба, ради остваривања његове оперативне функције, врши се у складу са законом и подзаконским актима, као и прописа донетих на основу њих.

Члан Општинског штаба који је примио позив и није у могућности да присуствује седници Општинског штаба, дужан је да свој изостанак оправда.

Члан 9.

У случају изненадног настанка ванредних ситуација, одмах по сазнању за то, чланови Општинског штаба се без одлагања јављају команданту Општинског штаба, или његовом заменику, односно поступају, као да су примили позив за хитно заседање Општински штаба.

III. ВОЂЕЊЕ СЕДНИЦЕ, НАЧИН РАСПРАВЕ И ОДЛУЧИВАЊА

Члан 10.

Седницом Општинског штаба председава командант, односно заменик команданта Општинског штаба.

Сваки члан има право да расправља о тачкама дневног реда, али коначну одлуку доноси командант у име Општинског штаба.

Члан 11.

На седници Општинског штаба води се записник.

Записник, се по правилу, израђује на основу аудио или аудио-визуелних снимака седнице.

Записник треба да садржи:

- Деловодни број седнице
- Место и датум одржавања седнице
- Име записничара и команданта Општинског штаба
- Број и имена присутних чланова и имена одсутних чланова
- Имена других лица, која присуствују седници
- Констатацију команданта о постојању кворума
- Предложени и усвојени дневни ред седнице
- Имена дискусаната и битну садржину њихове дискусије по тачкама дневног реда
- Одлуке донете о појединим питањима
- Назначење када је седница завршена
- Потпис записничара и команданта Општинског штаба.

Записник мора бити направљен у року од три дана од дана одржавања седнице.

Аудио или аудио-визуелни снимци се прикључују записнику и чине његов саставни део.

Члан 12.

За рад и одлучивање на редовним седницама (кворум) потребно је да буде присутно више од половине чланова Општинског штаба.

Уколико не постоји кворум, о одржавању или одлагању седнице одлучује командант Општинског штаба.

За ефикасан рад и одлучивање на ванредним седницама се примењују правила субординације и јединства команди.

Члан 13.

У извршавању послова и задатка из своје надлежности Општински штаб доноси наредбе, закључке и препоруке.

Наредбом се одлучује о употреби снага и средстава заштите и спасавања, средстава помоћи и других средстава која се користе у ванредним ситуацијама и налаже извршавање задатака односно мера заштите и спасавања.

Закључком се утврђује одређени став о питањима из области заштите и спасавања, формирање стручно оперативних тимова и утврђују се њихови задаци, процењује се угроженост од настанка ванредне ситуације, утврђује се мишљење на одређена акта које Општински штаб разматра и одлучује се о питањима о којима Општински штаб не одлучује наредбом.

Препоруком се предлажу мере за побољшање стања и организације заштите и спасавања односно препоручује предузимање мера радњи и поступака којима се умањује ризик од опасности.

У извршавању послова и задатка из своје надлежности Општински штаб доноси још и планове, програме, извештаје и друге акте у складу са законом, Статутом општине Сента, Одлуком о образовању Општинског штаба за ванредне ситуације за територију општине Сента и овим Пословником.

Члан 14.

Акт који доноси Општински штаб потписује командант Општински штаба.

Потпис команданта се оверава печатом Скупштине општине Сента.

Приликом доношење, Општински штаб одређује, која се акта објављују у "Службеном листу општине Сента", односно у другим средствима јавног информисања.

О објављивању аката Општинског штаба стара се Општинска управа.

Члан 15.

Уколико се приликом разматрања тачке дневног реда укаже потреба, командант Општинског штаба може прекинути претрес тог питања и затражити додатне информације од релевантних организација и институција, а затим сазвати нову седницу само у вези те тачке.

Члан 16.

За повреду реда на седници Општинског штаба присутнима се може изрећи опомена, одузимање речи и удаљење са седнице.

Опомена ће се изрећи присутном лицу који својим понашањем или говором на седници нарушава прописани ред.

Одузимање речи изрећи ће се присутном лицу на седници, који својим говором на седници нарушава прописани ред, и већ је на седници опоменут.

Удаљење са седнице изриче се присутном лицу које не поступи по налогу за одузимање речи или на други начин грубо омета и спречава рад на седници.

Изречене мере на седници Општинског штаба уносе се у записник седнице.

Члан 17.

Седницама Општинског штаба могу присуствовати, без права одлучивања, и остала позвана лица, ради давања мишљења и образложења по појединим тачкама дневног реда.

Седнице Општинског штаба су, по правилу, отворене за јавност.

Приликом разматрања тачака дневног реда и питања, која носе утврђену ознаку тајности, у раду Општинског штаба се примењују опште и посебне мере заштите у складу са законом и прописом донетим на основу закона, ради заштите тајних података.

IV. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

На сва питања која нису регулисана овим Пословником сходно ће се примењивати позитивни законски прописи који регулишу област заштите и спасавања у ванредним ситуацијама.

Измене и допуне овог Пословника се врше по указаној потреби.

Члан 19.

Овај Пословник ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном листу општине Сента".

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Сента
ОПШТИНСКИ ШТАБ ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Број: 110-4/2011- II
Дана: 12. мај 2011. године
Сента

Командант Општинског штаба за ванредне ситуације:

Анико Ширкова с.р.

89.

На основу члана 1 став 2. Закона о објављивању Закона и других прописа и општих аката и о издавању „Службеног гласника Републике Србије“ („Сл. гласник РС“, бр. 72/91, „Сл. лист СРЈ“, бр. 11/93-одлука СУС и „Сл. гласник РС“, бр. 30/10), чл. 6 став 2 Одлуке о објављивању аката у „Службеном листу општине Сента“ („Службени лист општине Сента“, бр. 12/2009 по савјетовању са изворним текстом, утврђено је да се у табеларном делу Програма пословања јавног предузећа „Елгас“ Сента за 2011. годину, објављеног у „Службеном листу општине Сента“, бр. 3/2011 на страни 58 направљена је техничка грешка издавач врши

И С П Р А В К У

У табеларном делу Програма пословања јавног предузећа „Елгас“ Сента за 2011. годину објављеног у „Службеном листу општине Сента“, бр. 3/2011 на страни 58 Службеног листа под називом „8. ЦЕНЕ УСЛУГА КОЈЕ СУ ВЕЗАНЕ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ГАСА“ и у прилогу се објављује исправљени табелар.

Одељење за скупштинске и
извршне послове

8. ЦЕНЕ УСЛУГА КОЈЕ СУ ВЕЗАНЕ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ГАСА

Редни бр.	Опис услуга	Дец. 2010.год.	Планирана за 2011.год.	Индекс 2010/2011
1.	Цена гаса	На основу мишљења АЕРС-а и одобрење Владе	На основу мишљења АЕРС-а и одобрење Владе	
2.	Право прикључивања на гасну мрежу дистр. са			
	Г – 2,5	63.466,00	78.816,00	1,24
	Г - 4	67.058,00	80.028,00	1,19
	Г - 6	74.797,00	81.138,00	1,08
3.	Пуштање у погон гасне инсталације без потр.	3.535,00	3.694,00	1,04
4.	Пуштање у погон потрошаче			
	- гасни котао до 50 kW	1.579,00	1.650,00	1,04
	- гасни бојлер до 24 kW	1.585,00	1.650,00	1,04
	- гасни шпорхет до 10 kW	792,00	827,00	1,04
	- гасни конвектор до 10 kW	792,00	827,00	1,04
5.	Искључење гасног потрошача	1.579,00	1.650,00	1,04
6.	Покушај искључ. гасног потр. услед пнеплаћања	1.579,00	1.650,00	1,04
7.	Поновно укључење гасног потрошача	1.579,00	1.650,00	1,04
8.	Годишњи преглед гасне инсталације	767,00	800,00	1,04
9.	Контрола димњака	396,00	413,00	1,04
10.	Интервенције на гасној инст. или на апаратима	792,00	827,00	1,04
11.	Стручни послови на гас. инст. који нису набрајани	792,00	827,00	1,04
12.	Чишћење димњака	-	500,00	
13.	Излаз. код потрош. са возилом на територији Сенте	Заокруж.цена 3лит.супер бенз	Заокруж.цена 3лит.супер бенз.	1,00

Горе наведене цене су без ПДВ–а и искључиво намењене за потребне техничко–финансијске послове који су предвиђени Законом о дистр. гаса.

За све остале послове и услуге, које треба урадити на тзв. „слободном тржишту“, формирају се цене искључиво на принципу понуде и потражње.

Садржај:

82	ЗАКЉУЧАК о давању сагласности на измену програма пословања Јавног предузећа „Елгас“ – Сента, за 2011. годину	392
83	ЗАКЉУЧАК о давању сагласности на предшколски Програм дечјег вртића „Снежана-Нófehérke” Сента	396
84	ПРОГРАМ коришћења средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента за 2011. годину	438
85	РЕШЕЊЕ о употреби средстава текуће буџетске резерве	442
86	РЕШЕЊЕ о разрешењу и именовању председника Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента	443
87	РЕШЕЊЕ о разрешењу и именовању члана Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Сента	444
88	ПОСЛОВНИК о раду општинског штаба за ванредне ситуације	445
89	ИСПРАВКА (Елгас)	451

ИЗДАВАЧ:	Одељење за скупштинске и извршне послове , Сента, Главни трг бр. 1. Тел. 024/813-574
ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:	Срес. Ана Кочиш Сирке Мак, Секретар СО Сента
ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА:	2.400,00 дин. Аконтација треба да се уплати тромесечно или за годину дана унапред. Цена огласа је 2.000,00 динара, за претплатнике 1.000,00 динара. За кориснике буџета оглашавање је бесплатно.
ЖИРО РАЧУН	840-745151843-03 – остали приходи у корист нивоа општине
ШТАМПА:	Одељење за скупштинске и извршне послове
ТИРАЖ:	200 ком.